
Fordelingsutvalget

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep

0030 OSLO

Deres ref: Vår ref: 2013/64947-2 Arkivkode: 008 Dato: 28.06.2013

Høringsuttalelse NOU 2013:4 Kulturutredningen 2014 – kap. 11.11.2 og 11.11.4

Fordelingsutvalget (FUV) forvalter tilskuddsordningen for landsomfattende, frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner. FUV har lest NOU 2013:4 «Kulturutredningen 2014», og ønsker å gi en uttalelse vedrørende kapitlene 11.11.4, «Utvalgets vurderinger», siste avsnitt, og 11.11.2, «Grunnstøtten til barne- og ungdomsorganisasjonene», siste avsnitt.

I 11.11.4, siste avsnitt, heter det at:

«Utvalget mener at grunnstøtten til barne- og ungdomsorganisasjonene bør flyttes til Kulturdepartementet.»

Fordelingsutvalget har vurdert forslaget, og vil innledningsvis bemerke at det finnes svært liten begrunnelse for forslaget. I NOU'ens kap. 11.11.2, siste avsnitt, heter det riktignok at:

«Med stortingsmeldingen Frivillighet for alle, ble Kulturdepartementets oppdrag for samordning av frivillighetspolitikken styrket. Gjennom budsjettbehandlingen i Stortinget har departementet fått et styrket oppdrag i å samordne og forenkle samhandlingen mellom barne- og ungdomsorganisasjonene og staten. Frifond, som er den andre store kulturstøtteordningen for barne- og ungdomsorganisasjoner er allerede flyttet fra Barne-, likestillings- og integreringsdepartementet til Kulturdepartementet. På samme måte som fritidsklubbene må barne- og ungdomsorganisasjonene ofte begrunne sin virksomhet med sosialpolitikk for å få støtte. Samfunnsdeltakelse og kunst- og kulturutøvelse bør imidlertid være tilstrekkelig også når det gjelder barne- og ungdomsorganisasjonene.»

Utover å samordne og forenkle samhandlingen mellom barne- og ungdomsorganisasjonen, er det ingen konkret begrunnelse for å flytte grunnstøtten. Det er ingen vurdering av hvilke fordeler en slik flytting vil ha, ei heller en vurdering av hvilken samordnende funksjon eller forenkling det vil innebære at grunnstøtten forvaltes gjennom Kulturdepartementet. Det er heller ikke redegjort for om det er kommet innspill fra andre om at ordningen burde flyttes.

Dagens forvaltning av grunnstøtten til barne- og ungdomsorganisasjonene har sitt opphav i NOU 1997:1 «Regelverk om tilskudd til barne- og ungdomsorganisasjoner». På bakgrunn av NOU'en ble Stortingsmelding nr 32 (1996-97) sendt fra Barne- og familiedepartementet til Stortinget.

Regelverket ble deretter behandlet i familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, jf. Innst. S. nr. 250 (1996-97).

Etter at regelverket for barne- og ungdomsorganisasjonene trådte i kraft i 1998 gjennom «Forskrift om tilskudd til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner», har ordningen gjennomgått flere evalueringer og endringer. De første syv årene ble det gjort fem – 5 – større og mindre revideringer av forskriften. Dette skapte mye uro og lite forutsigbarhet for organisasjonene. Etter 2005 har forskriften vært gjenstand for to revisjoner, den første på bakgrunn av NOU 2006:13 «Fritid med mening». Etter disse siste revisjonene har ordningen vært preget av nettopp ro og forutsigbarhet, noe som blant annet vises gjennom nedgangen i antall klagesaker. Organisasjonene som mottar støtten gir uttrykk for at de er tilfreds med både forskriften og forvaltningspraksisen, selv om organisasjonene naturligvis ikke alltid er enig i hvordan fordelingen av støtten utmåles.

FUV har forståelse for at det kan finnes enkelte gevinster ved å samordne forskjellige tilskuddsordninger. Særlig kan det ligge gevinst i å bedre metoder for kontroll og risikovurderinger, samt harmonisering av begreper og oppbygging av tilskuddsordninger. Imidlertid kan dette også gjøres like godt gjennom tverretattlig samarbeid.

Fordelingsutvalget er imidlertid av den oppfatning at tilskuddsordninger bør ligge under det departementet som har fagansvar for området ordningen er ment å virke på. Forståelsen av hvilke virkemidler som bør iverksettes, befinner seg i det enkelte departementet eller direktorat, og det er kunnskap om fagområdet som vil gjøre et departement best egnet til å utvikle og forvalte en ordning. Det er også viktig med god forretningsforståelse for å håndtere tilskuddsordningene på en effektiv måte, og sikre at formålet med ordningene oppnås. Utvalget mener det ligger klart mindre gevinst i å flytte tilskuddsordninger fra et departement som har kunnskap om tilskuddsordningens fagfelt til et departement som kun skal ha ansvar for koordinering og samordning av den frivillige sektor. En koordinerings-/samordningsrolle er nettopp basert på at hovedansvaret er plassert der det er best faglig kompetanse, og forutsetter ikke nødvendigvis fagansvar.

I NOU'ens kap. 11.11.13 står det at barne- og ungdomsorganisasjonene kan søke på 49 tilskuddsordninger i 12 forskjellige departementer. FUV mener det sier seg selv at det vil være svært vanskelig å forvalte alle disse ordningene i ett departement, og mener samtidig at det heller ikke er hensiktsmessig å flytte kun noen ordninger til ett departement da samordningseffekten vil være for liten igjen.

Fordelingsutvalget mener derfor at det er viktig at det nasjonale fagansvaret for tilskuddsordningene for barne- og ungdomsorganisasjonene fortsatt ligger under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD). Departementet har hatt ansvaret for tilskuddsordningene siden 1991. Det er opparbeidet stor kompetanse på feltet barn og unge, og departementet har aktivt styrt utviklingen av ordningen slik at det nå som nevnt er stor grad av ro og forutsigbarhet rundt ordningen. FUV er bekymret for at en eventuell flytting av tilskuddsordningen til et nytt departement vil kunne føre til nye forskriftsrevisjoner, og er også bekymret for at historikken og kunnskapen om ordningen blir borte.

FUV er også opptatt av at sekretariatsfunksjonen til ordningen fortsatt bør ligge i Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir). Direktoratet forvalter i dag mange tilskuddsordninger til frivillige organisasjoner, som funksjonshemmedes organisasjoner, familie- og likestillingspolitiske organisasjoner, lhbt-organisasjoner, storbymidler (med «Åpne møte-plasser for ungdom») mm. Direktoratet har opparbeidet viktig kompetanse om både tilskuddsforvaltning generelt og barne-

og ungdomsfeltet spesielt. FUV mener det vil være svært uheldig for ordningen om sekretariatet skulle flyttes fra direktoratet som et resultat av flytting av støtteordningen til Kulturdepartementet.

Avslutningsvis vil FUV påpeke at uttalelsen i NOU'en om at barne- og ungdomsorganisasjonene ofte må begrunne sin virksomhet med sosialpolitikk for å få støtte, ikke medfører riktighet når det gjelder å motta generell driftsstøtte som barne- og ungdomsorganisasjon. I forskriften er det ingen krav til hva en organisasjon skal drive med. Det er krav til størrelse, utbredelse og demokratisk oppbygging, men ingen krav til type virksomhet. I tilskuddsordningen er det i 2013 nærmere 90 organisasjoner som mottar tilskudd. Av disse er det et klart mindretall som i det hele tatt kan kalles sosialpolitiske organisasjoner, eller som kan sies å ha et sosialpolitisk virke. De fleste organisasjonene har sitt virkefelt innenfor områder som klart kan defineres innenfor et utvidet kulturbegrep.

På bakgrunn av de nevnte momenter støtter ikke Fordelingsutvalget forslaget om å flytte tilskuddsordningene for grunnstøtte til barne- og ungdomsorganisasjonene fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet til Kulturdepartementet.

Med hilsen

Reidun Lauvstad (e.f.)
fungerende avdelingsdirektør

Carl F. Gjerdrum
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.